

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1062 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bezzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlari	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otobek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdievich, Isoilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчебра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Интеллектуал mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliyev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdulkarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'g'li	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkinjonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari.....	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish.....	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomidin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farxod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
“Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)”	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarning o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan “foyda” solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalarini jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususiy banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafuz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafojev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahalliyashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muhammadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashtirish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati.....	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari.....	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni.....	706
Vaxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе.....	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Alardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditining nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Quritilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavulov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni.....	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashtirishda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasi iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvohid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкиновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish.....	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni.....	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish.....	881
Salayev Jasurbek Komilovich	
Surxondaryo viloyatida 2010–2024-yillardagi yalpi hududiy mahsulotining iqtisodiy statistik tahlili.....	888
Ismoilov Davronbek Iloxomjon o'g'li	
Yashil obligatsiyalar va barqaror moliyalashtirishning davlat qarzi siyosatiga ta'siri.....	893
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Модели Альтмана и Таффлера как инструмент диагностики финансовой устойчивости предприятий.....	897
Утемуратова Бибихон Даниловна	
Individual tadbirkorlik va mustaqil bandlik asosida olinadigan daromadlarni soliqqa tortishning fundamental asoslari.....	903
Yakubov San'abek Ravshanbekovich	
China's trade relations with Central Asia: an empirical analysis based on the trade gravity model.....	912
Ye Maoqing	
O'zbekistonda turizm sohasida smart texnologiyalar joriy etishning holati va yo'nalishlari.....	920
Qutfiddinov Shamsiddin Kamoliddin o'g'li	
Application of modern information systems in the assessment of the technical condition of the equipment of electrical energy networks.....	924
Sobirov Muzaffar Azatovich	
Стратегическое управление экономическим потенциалом Узбекистана.....	932
Садуллаева Муслимахон Саидамировна	
Auditda raqamli texnologiyalarni qo'llash tarixi va istiqbollari.....	936
Muydinov Erkin Djamaldinovich	
Bank majburiyatlari va aktivlarining vaqtinchalik nomutanosibliklari riskini kamaytirish.....	940
Ibrohimov D.M.	
Priority directions and legal bases of improving of the tax system of the Republic of Uzbekistan.....	945
Sadikov Iskandar Gayratovich	
Kambag'allikni qisqartirishda tadbirkorlik va bandlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash.....	950
Karshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish uchun ijtimoiy himoya va mehnat bozoriga kirishni kuchaytirish.....	954
Mamashokirova Iroda Samar qizi	
Soliq ma'murchiligi va raqobat muhitining o'zaro bog'liqligini nazariy asoslari.....	958
Donaboyev Jahongir Husan o'g'li	
Региональный туристский кластер – как инструмент повышения эффективности экономики региона.....	965
Юсупова Нигина Тажиевна	
Bank tizimida esg omillarining samaradorligini oshirishda marketing tadqiqotlaridan foydalanishning nazariy va uslubiy asoslari.....	971
Xoliyorov Murod Qahramon o'g'li	

Теоретические взгляды на цифровую экономику, цифровую трансформацию	977
Шарипова Шахло Истамовна	
Qoraqalpog'iston Respublikasining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari va strategik yo'nalishlari.....	982
Tleubergenov Raxat Shahibaevich	
Mintaqalar transport tizimini kompleks rivojlantirish istiqbollarini tadqiq etishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	986
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
Loyiha boshqaruvida amaliy misollar orqali jinoyat holatlarini tahlili.....	994
To'yqulov Abbosjon Ali o'g'li	
Advancing tourist safety management in Uzbekistan's growing tourism industry: a systems theory approach.....	999
Laylo Primova	
Qoraqalpog'iston Respublikasida maishiy xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar.....	1006
Yerejepova Bibisara Abibullayevna	
Основные проблемы и вызовы в создании умных городов	1010
Хакбердиева Нозима Кахрамоновна	
Qurilish obyekti smeta narxlarini aniqlashdagi muammolar va ularning oqibatlarini.....	1015
Asadova Maftuna Sa'dullaevna	
Mintaqani barqaror rivojlantirishda paxta-to'qimachilik klasterlari salohiyatini oshirish.....	1020
Ismailov Temur Pulatovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi: statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellarning tahlili	1024
Sharipov R.S.	
Sanoat infratuzilmasining tarkibiy tuzilishi va tartibga solish mexanizmlari.....	1030
Rasulov Jamshid Karimovich	
To'qimachilik sanoati korxonalarida eksport salohiyatini rivojlantirishda boshqaruv jarayonlarini o'ziga hos xususiyatlari.....	1036
Salimjonova Zilolaxon Salimjon qizi	
Budjetdan tashqari pensiya jamg'armasi tomonidan so'ngi yillarda amalga oshirilgan ishlar moliyaviy tahlili	1040
Sherjonov Sherjon Alijan o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash korxonalarining rivojlanishni boshqarish tizimini takomillashtirish.....	1045
Smetov Murat Inyatovich	
Sanoat investitsion salohiyatini amalga oshirish mexanizmining mahalliy va xorijiy tajribalarini qiyosiy tahlili.....	1050
Bayniyazova Malika Polatovna	
Korxonalarda raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning bozor raqobatbardoshligiga ta'siri	1056
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	

KORXONALARDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI

Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna

i.f.f.d., dotsent

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

tuygunoy_mamadjanova@tues.uz

<https://orcid.org/0009-0009-2305-6123>

Annotatsiya: Mazkur maqolada Surxondaryo viloyati korxonalarini misolida raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning bozor raqobatbardoshligiga ta'siri tahlil etiladi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida hududiy korxonalar uchun marketing faoliyatini raqamlashtirish – yangi bozor segmentlarini egallash, iste'molchilar bilan interaktiv aloqani kuchaytirish va mahsulotlar differensiasiyasini ta'minlashning muhim omiliga aylanmoqda. Surxondaryo viloyatida elektron tijorat, ijtimoiy tarmoqlar va mobil ilovalar orqali sotuvlarni kengaytirish jarayonlari hududning iqtisodiy dinamikasini mustahkamlashda ahamiyat kasb etmoqda. Tadqiqot davomida xalqaro tashkilotlarning so'nggi hisobotlari, O'zbekiston Respublikasining raqamli transformatsiya bo'yicha qabul qilingan qaror va farmonlari hamda viloyat darajasidagi statistik ko'rsatkichlar asosida tahlillar olib borildi. Natijalarga ko'ra, raqamli marketing strategiyalarining shakllanishida big data, sun'iy intellekt va kontent marketing vositalaridan samarali foydalanish korxonalar samaradorligini oshirish, hududiy raqobat muhitini rivojlantirish va yangi innovatsion biznes modellarini joriy etishda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekani aniqlandi. Shuningdek, maqolada Surxondaryo viloyati korxonalarini uchun raqamli marketingni joriy etishning ustuvor yo'nalishlari va amaliy tavsiyalari ishlab chiqildi. Tadqiqot natijalari hududiy iqtisodiy rivojlanishni tezlashtirish va bozor raqobatbardoshligini mustahkamlashda qo'llanishi mumkin.

Kalit so'zlar: raqamli marketing, marketing strategiyasi, raqobatbardoshlik, kichik biznes, bozor ulushi, Porter nazariyasi, marketing miksi, raqamli transformatsiya, elektron tijorat, brend boshqaruvi, innovatsion marketing.

Abstract: This article analyzes the formation of digital marketing strategies and their impact on market competitiveness using the example of enterprises in the Surkhandarya region. In the context of the digital economy, digitalization of marketing activities for regional enterprises is becoming an important factor in capturing new market segments, strengthening interactive communication with consumers, and ensuring product differentiation. In the Surkhandarya region, the processes of expanding sales through e-commerce, social networks, and mobile applications are gaining importance in strengthening the economic dynamics of the region. During the study, analyses were conducted based on the latest reports of international organizations, resolutions and decrees of the Republic of Uzbekistan on digital transformation, and statistical indicators at the regional level. According to the results, it was found that the effective use of big data, artificial intelligence, and content marketing tools in the formation of digital marketing strategies is of decisive importance in increasing the efficiency of enterprises, developing a regional competitive environment, and introducing new innovative business models. The article also developed priority areas and practical recommendations for the implementation of digital marketing for enterprises in the Surkhandarya region. The results of the study can be used to accelerate regional economic development and strengthen market competitiveness.

Key words: digital marketing, marketing strategy, competitiveness, small business, market share, Porter's theory, marketing mix, digital transformation, e-commerce, brand management, innovative marketing.

Аннотация: В данной статье анализируется формирование стратегий цифрового маркетинга и их влияние на рыночную конкурентоспособность на примере предприятий Сурхандарьинской области. В условиях цифровой экономики цифровизация маркетинговой деятельности для региональных предприятий становится важным фактором захвата новых сегментов рынка, усиления интерактивной коммуникации с потребителями и обеспечения дифференциации продукта. В Сурхандарьинской области процессы расширения продаж через электронную коммерцию, социальные сети и мобильные приложения приобретают все большее значение в усилении экономической динамики региона. В ходе исследования проводился анализ на основе последних отчетов

международных организаций, постановлений и указов Республики Узбекистан по цифровой трансформации, а также статистических показателей на региональном уровне. По результатам установлено, что эффективное использование инструментов больших данных, искусственного интеллекта и контент-маркетинга при формировании стратегий цифрового маркетинга имеет решающее значение в повышении эффективности деятельности предприятий, развитии региональной конкурентной среды и внедрении новых инновационных бизнес-моделей. В статье также разработаны приоритетные направления и практические рекомендации по внедрению цифрового маркетинга для предприятий Сурхандарьинской области. Результаты исследования могут быть использованы для ускорения регионального экономического развития и повышения рыночной конкурентоспособности.

Ключевые слова: цифровой маркетинг, маркетинговая стратегия, конкурентоспособность, малый бизнес, доля рынка, теория Портера, маркетинговый комплекс, цифровая трансформация, электронная коммерция, управление брендом, инновационный маркетинг.

KIRISH

So'nggi yillarda jahon iqtisodiyotida kechayotgan raqamli transformatsiya jarayonlari marketing strategiyalarining mazmuni va shakllanish mexanizmlarini tubdan o'zgartirmoqda. Jahon iqtisodiy forumi (WEF) ning 2023-yilgi Global Raqobatbardoshlik hisobotida ta'kidlanganidek, raqamli texnologiyalarni keng joriy etgan mamlakatlarda yalpi ichki mahsulotning o'sishi, mehnat unumdorligi va milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligi yuqori darajada ta'minlanmoqda [1]. Shu nuqtai nazardan, raqamli marketing korxonalarining nafaqat yangi iste'molchilarni jalb qilish, balki mavjud mijozlar bilan uzoq muddatli aloqalarni mustahkamlash orqali ularning bozordagi mavqeini barqarorlashtirish imkonini beruvchi asosiy instrument sifatida shakllanmoqda. Bunday jarayon ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlar, xususan, O'zbekiston iqtisodiyotining hududiy bo'g'inlari uchun dolzarb masalaga aylanmoqda.

Xalqaro Telekommunikatsiya Ittifoqi (ITU) 2024-yilgi hisobotida qayd etilishicha, internetdan foydalanish ko'rsatkichlari hamda mobil qurilmalar orqali amalga oshirilayotgan onlayn xaridlarning hajmi sezilarli darajada kengaymoqda, bu esa elektron tijorat infratuzilmasini marketingning raqamli kanallar bilan uyg'unlashtirishni strategik zarurat sifatida yuzaga keltirmoqda [2]. Birlashgan Millatlar Tashkiloti Savdo va Taraqqiyot konferensiyasining (UNCTAD) 2024-yilgi E-commerce and Development Reportida esa global elektron tijorat hajmi jahon savdosining 20 foizidan ortiq qismini tashkil etayotgani, bu esa kichik va o'rta biznes uchun xalqaro bozorlarga kirish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytirayotgani ta'kidlangan [3].

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishga qaratilgan strategik hujjatlar qabul qilinishi, xususan, Prezidentning "2023–2030-yillarda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish konsepsiyasi" va "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi mamlakat korxonalarida zamonaviy marketing texnologiyalarini joriy etish hamda ularning samaradorligini oshirishni rag'batlantirishga xizmat qilmoqda [4]. Shu bilan birga, 2022–2024-yillarda elektron tijoratni rivojlantirish bo'yicha davlat dasturi hududiy korxonalarini global onlayn savdo maydonlariga keng jalb qilishni ko'zda tutib, marketing boshqaruvining yangi paradigmalarini shakllantirishga asos yaratmoqda [5].

Surxondaryo viloyati misolida ushbu jarayon yanada ahamiyatli bo'lib, viloyat iqtisodiyotining asosiy tarkibiy qismi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatiga to'g'ri keladi. Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda viloyatdagi kichik biznes subyektlarining yalpi hududiy mahsulotdagi ulushi 65 foizni tashkil qilgan, biroq ularning asosiy qismi ichki bozor bilan cheklanib qolgan [6]. Bu esa raqamli marketing strategiyalarini ishlab chiqish va samarali joriy etish orqali ichki bozor ulushini kengaytirish, yangi raqobat ustunliklarini shakllantirish hamda eksport salohiyatini oshirishni talab qilmoqda.

Porterning raqobat ustunligi nazariyasi asosida qaralganda, korxonalarining bozordagi muvaffaqiyati innovatsion yondashuvlarni qo'llash, marketing miqsini optimallashtirish va tashqi muhitdagi o'zgarishlarga moslashuvchan strategiyalar ishlab chiqishga bog'liqdir [7]. Shu boisdan, Surxondaryo viloyati korxonalarini uchun raqamli marketing strategiyalarini shakllantirish nafaqat raqobatbardoshlikni mustahkamlash, balki hududiy iqtisodiy tizimning barqaror rivojlanishini ta'minlash va xalqaro bozorga chiqishda ustuvor omil sifatida namoyon bo'ladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

So'nggi o'n yillikda raqamli marketing strategiyalari bo'yicha xalqaro ilmiy tadqiqotlar sezilarli darajada kengayib, ularning korxonalar raqobatbardoshligini ta'minlashdagi mexanizmlari chuqur ilmiy asosda o'rganilmoqda. Kotler va Keller (2016) marketing boshqaruvining zamonaviy paradigmasini tahlil etar ekan, raqamli marketingni korxonalar strategiyasining ajralmas komponenti sifatida baholaydi hamda uning iste'molchilar xatti-harakatiga ko'rsatadigan bevosita ta'sirini empirik dalillar asosida asoslab beradi [8]. Ushbu yondashuv

raqamli marketingni faqat kommunikatsion vosita emas, balki korxonaning umumiy strategik rivojlanish modeli sifatida ko'rishga imkon yaratadi.

Chaffey va Ellis-Chadwick (2019) raqamli marketing strategiyalarini shakllantirishda SEO, kontent marketing va ijtimoiy tarmoqlarni samarali integratsiya qilish zarurligini qayd etadi. Ularning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, ushbu vositalarning uyg'unligi korxonalarining bozor ulushini sezilarli darajada oshirish va iste'molchilar bilan o'zaro aloqani chuqurlashtirishda asosiy omil sifatida namoyon bo'ladi [9]. Strauss va Frost (2016) esa raqamli marketingning kichik biznes subyektlari uchun ustuvor afzalliklarini ko'rsatib, uning operatsion xarajatlarni kamaytirish, bozorga kirish to'siqlarini yengillashtirish va tezkor iste'molchi aloqalarini shakllantirishdagi ahamiyatini ta'kidlaydi [10].

Wymbs (2011) raqamli transformatsiyaning biznes va ta'limdagi roli orqali marketing strategiyalarining yangi innovatsion modelga o'tish zaruratini asoslab bergan. Uning ta'kidlashicha, raqamli marketingni o'zlashtirmagan korxonalar uzoq muddatli istiqbolda raqobat ustunligini yo'qotish xavfiga duch keladi [11]. Ryan (2016) tadqiqotida esa raqamli marketing nazariyalarining amaliy qo'llanilishi, ayniqsa kichik va o'rta biznes sharoitida, innovatsion yondashuvlar bilan uyg'unlashtirilganda samarali natijalar berishini ilmiy asoslab beradi [12].

Tiago va Verissimo (2014) an'anaviy va raqamli marketing strategiyalarini solishtirib, raqamli marketingning ustun jihatlari – interaktivlik, shaffoflik va iste'molchi bilan ikki tomonlama aloqani samarali yo'lga qo'yish imkoniyatlarini empirik misollar bilan ochib bergan [13]. Bu esa korxonalar uchun raqamli marketingni qo'llash nafaqat zamonaviy tendensiya, balki bozor sharoitida strategik zarurat ekanini tasdiqlaydi. Kingsnorth (2019) o'z tadqiqotida raqamli marketing strategiyalarining brend boshqaruvi, mijozlarni jalb qilish va raqobat ustunligini mustahkamlashdagi mexanizmlarini chuqur o'rgangan hamda ularni amaliy model sifatida taklif qilgan [14].

Mazkur adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli marketing faqatgina savdo hajmini kengaytiruvchi vosita bo'lib qolmay, balki korxonaning uzoq muddatli raqobatbardoshligini shakllantiruvchi kompleks strategik mexanizm sifatida qaralishi lozim. Surxondaryo viloyati misolida ushbu konsepsiyalar hududiy korxonalarining ichki va tashqi bozorda barqaror o'sishini ta'minlash, eksport salohiyatini kuchaytirish hamda innovatsion biznes modellarini shakllantirishda nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning korxonalar raqobatbardoshligiga ta'siri ilmiy tahlil qilindi. Metodologik yondashuv sifatida mintaqaviy iqtisodiy tahlil, komparativ usul, empirik kuzatuv va kontent-tahlil metodlari qo'llanildi. Surxondaryo viloyati korxonalari bo'yicha Davlat statistika boshqarmasi, xalqaro tashkilotlarning (WEF, ITU, UNCTAD) so'nggi yillarda e'lon qilingan hisobotlari hamda ilg'or ilmiy adabiyotlardan foydalanildi. Olingan ma'lumotlar asosida OLS regressiya tahlili, marketing samaradorligi ko'rsatkichlari (bozor ulushi, mijozlarni jalb qilish darajasi, raqobat ustunliklari) o'rganildi.

Metodologiyaning ilmiy asosi Porterning raqobat ustunligi nazariyasi va marketing miksida kelib chiqib, raqamli transformatsiya jarayonlari bilan uyg'unlashtirildi. Shuningdek, tadqiqotda raqamli marketing strategiyalarining hududiy korxonalariga ta'sirini baholash uchun indikatorlar tizimi ishlab chiqildi: (1) ichki bozor ulushining o'sishi, (2) raqobatbardoshlik indeksidagi o'zgarishlar, (3) iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi. Natijalarni robustlik nuqtai nazaridan tekshirish maqsadida alternativ spetsifikatsiyalar va komparativ hududiy taqqoslashlar amalga oshirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur bo'limda Surxondaryo viloyati va uning tumanlari misolida 2015–2024-yillar oralig'ida raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning korxonalar raqobatbardoshligiga ta'siri Porter modeli asosida hamda quyidagi indikatorlar bo'yicha tahlil qilinadi: (1) ichki bozor ulushining o'sishi, (2) raqobatbardoshlik indeksidagi o'zgarishlar, (3) iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi.

Ushbu ko'rsatkichlar hududiy korxonalar faoliyatida raqamli transformatsiyaning samaradorligini aniqlash, barqaror raqobat ustunliklarini shakllantirish va xalqaro bozordagi imkoniyatlarni kengaytirish nuqtai nazaridan muhim ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Surxondaryo viloyatida ichki bozorning shakllanishi va rivojlanish dinamikasini aniqlash hududiy korxonalar faoliyatining samaradorligini baholashda muhim ahamiyat kasb etadi. So'nggi yillarda kichik biznes subyektlarining YIMdagi ulushi ortib, mahalliy ishlab chiqaruvchilarning ichki bozordagi mavqei mustahkamlanmoqda. Ayniqsa, raqamli marketing vositalarining joriy etilishi natijasida elektron tijorat hajmi hamda onlayn savdo imkoniyatlari sezilarli darajada kengaymoqda. Bu jarayon hududiy iqtisodiyotning diversifikatsiyasini kuchaytirib, ichki bozor raqobat muhitini sifat jihatdan o'zgartirmoqda (1-jadval).

 1-jadval. Surxondaryo viloyatida ichki bozor ulushining o'sishi¹

Yillar	Viloyat YAIMdagi kichik biznes ulushi (%)	Mahalliy ishlab chiqaruvchilarning ichki bozor ulushi (%)	Onlayn savdo hajmi (mlrd.so'm)	O'sish sur'ati (%)
2015	58,1	42,5	95	–
2017	60,3	44,7	145	9,8
2019	62,4	47,9	210	12,3
2021	64,8	51,6	345	14,6
2023	65,0	54,2	560	16,1
2024	66,2	55,7	670	15,5

Manba: O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida muallif ishlanmasi

Jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2015–2024-yillar oralig'ida Surxondaryo viloyatida kichik biznesning YIMdagi ulushi 58,1 foizdan 66,2 foizgacha o'sdi. Mahalliy ishlab chiqaruvchilarning ichki bozor ulushi ham 42,5 foizdan 55,7 foizga ko'tarildi. Bu ko'rsatkichlar hududiy korxonalar ichki bozorda raqamli marketing strategiyalaridan faol foydalanib, iste'molchilarga yanada tezkor va qulay xizmat ko'rsatishga intilayotganidan dalolat beradi. Ayniqsa, mahsulot differensiasiyasi va marketing miksi elementlarining joriy etilishi ichki raqobat muhitini kuchaytirib, korxonalarining barqaror o'sishiga xizmat qilmoqda.

Onlayn savdo hajmining keskin o'sishi alohida e'tiborga loyiq: 2015-yildagi 95 mlrd.so'mdan 2024-yilda 670 mlrd.so'mga yetib, yiliga o'rtacha 14–15 foizlik barqaror o'sishni ko'rsatdi. Bu jarayon hududiy korxonalarining raqamli platformalar orqali yangi iste'molchilarni jalb qilish, bozor ulushini kengaytirish va iste'molchilar bilan bevosita raqamli muloqot o'rnatish imkoniyatlarini ortganini tasdiqlaydi. Shuningdek, Porter modeliga ko'ra, ichki bozordagi bunday o'sish raqobat ustunliklarini kuchaytiruvchi omil bo'lib, mahalliy ishlab chiqaruvchilarning tashqi bozorlarga chiqish salohiyatini ham mustahkamlaydi.

Surxondaryo viloyatida 2015–2024-yillar davomida raqobatbardoshlik indeksining shakllanishi ishlab chiqarish samaradorligi, innovatsion faoliyat va infratuzilma darajasidagi o'zgarishlar bilan uzviy bog'liqdir. Ushbu ko'rsatkichlar hududiy korxonalar faoliyatida raqamli transformatsiya jarayonlari, yangi texnologiyalarni joriy etish, mahsulot diversifikatsiyasi hamda ichki va tashqi bozorlarda raqobat ustunligini ta'minlash darajasini ifodalaydi. Shu bois, indeks dinamikasi viloyat iqtisodiyotining barqaror o'sish salohiyatini va hududiy korxonalarining global raqobat sharoitiga moslashuvchanlik darajasini aniqlashda muhim mezon bo'lib xizmat qiladi (2-jadval).

 2-jadval. Surxondaryo viloyati raqobatbardoshlik indeksi²

Yil	Ishlab chiqarish samaradorligi	Innovatsion faoliyat	Infratuzilma darajasi	Raqobatbardoshlik indeksi (0–100)
2015	42,3	28,4	35,1	35,3
2017	45,9	31,7	39,5	38,7
2019	49,4	36,2	43,7	43,1
2021	52,7	40,6	48,5	47,3
2023	56,2	44,8	52,1	51,0
2024	57,5	46,3	53,8	52,5

2-jadval ma'lumotlariga ko'ra, Surxondaryo viloyati raqobatbardoshlik indeksi 2015–2024 yillar davomida barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etmoqda. Umumiy indeks 2015-yildagi 35,3 balldan 2024-yilda 52,5 ballga yetgan. O'sishning asosiy omillari ishlab chiqarish samaradorligining oshishi (42,3 balldan 57,5 ballgacha) va innovatsion faoliyatning faollashuvi (28,4 balldan 46,3 ballgacha) bilan bog'liq. Bu jarayon korxonalarda raqamli marketing strategiyalarining joriy etilishi, xususan, texnologik yangiliklardan foydalanish va ichki bozorda mahsulot differensiasiyasini kuchaytirish orqali raqobat ustunliklarini shakllantirayotganini ko'rsatadi.

Shuningdek, infratuzilma ko'rsatkichlarining 35,1 balldan 53,8 ballgacha ko'tarilishi hududda raqamli iqtisodiyotning rivojlanishini tasdiqlaydi. Internet qamrovi kengayishi, elektron to'lov tizimlarining takomillashuvi va logistika infratuzilmasidagi o'zgarishlar korxonalar uchun raqamli transformatsiya imkoniyatlarini oshirdi. Porter modeli nuqtai nazaridan bu holat "yangi kiruvchilar xavfi"ni kuchaytirib, bozorda raqobat intensivligini oshirsa-da, ayni paytda mahalliy korxonalar uchun innovatsion marketing strategiyalari orqali ustunlikka erishish imkonini beradi.

1 O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida muallif ishlanmasi.

2 Manba: Jahon iqtisodiy forumi va Surxondaryo viloyati davlat statistika boshqarmasi ma'lumotlari asosida muallif hisob-kitoblari

Surxondaryo viloyatida iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi yillar davomida sezilarli o'zgarishlarni namoyon etdi. Ushbu jarayon internet foydalanuvchilari sonining ortishi, korxonalar tomonidan ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat yuritish ko'lamining kengayishi, elektron mijozlar bazasining shakllanishi hamda onlayn xizmatlardan foydalanish darajasining oshishi bilan uzviy bog'liqdir. Mazkur ko'rsatkichlar hududiy korxonalar uchun raqamli marketing strategiyalarini samarali joriy etish, iste'molchilar bilan interaktiv aloqani kuchaytirish va bozorda mijozlar sodiqligini mustahkamlash imkonini beradi (3-jadval).

3-jadval. Surxondaryo viloyatida iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi³

Yil	Internet foydalanuvchilari soni (ming)	Korxonalarining ijtimoiy tarmoqlarda faolligi (%)	Elektron mijozlar bazasi (ming)	Onlayn xizmatlardan foydalanuvchi aholining ulushi (%)
2015	485	14,2	98	11,5
2017	596	19,5	125	14,8
2019	702	27,6	167	19,3
2021	845	36,9	240	26,5
2023	962	44,8	315	31,7
2024	1018	49,3	348	34,9

3-jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2015–2024-yillar davomida Surxondaryo viloyatida iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi barqaror o'sish tendensiyasini ko'rsatmoqda. Internet foydalanuvchilari soni 2015-yildagi 485 ming kishidan 2024-yilda 1 milliondan oshib, deyarli ikki barobarga ko'paygan. Shu davrda korxonalarining ijtimoiy tarmoqlarda faolligi 14,2 foizdan 49,3 foizgacha ko'tarilgan. Bu ko'rsatkichlar hudud korxonalarining marketing faoliyatida raqamli kanallarga bo'lgan e'tibor kuchayib borayotganini tasdiqlaydi. Elektron mijozlar bazasi ham 98 mingdan 348 minggacha kengayib, iste'molchilar bilan bevosita aloqalarni rivojlantirish imkoniyatlarini keskin yaxshilagan.

Bundan tashqari, onlayn xizmatlardan foydalanuvchi aholining ulushi 2015-yildagi 11,5 foizdan 2024-yilda 34,9 foizga yetgani hududda raqamli transformatsiyaning sezilarli ta'sirini ko'rsatadi. Porter modeli nuqtai nazaridan, bunday o'zgarishlar "xaridorlar kuchi" omilining oshishini bildiradi, ya'ni iste'molchilar korxonalardan yuqori sifat, qulaylik va onlayn xizmatlar bo'yicha yanada ko'proq talab qo'yishga o'tmoqda. Natijada, korxonalar raqobatbardoshligini saqlab qolish uchun innovatsion marketing yondashuvlarini kengaytirishga majbur bo'lmoqda. Shu asosda aytish mumkinki, iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasining ortishi Surxondaryo viloyati korxonalari uchun ichki bozorni kengaytirish va tashqi bozorlarga chiqishda barqaror ustunlik yaratmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillar Surxondaryo viloyatida raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning raqobatbardoshlikka ta'sirini 2015–2024-yillar oralig'idagi ko'rsatkichlar asosida baholash imkonini berdi. Asosiy natijalar quyidagilar bilan izohlanadi:

Birinchiidan, ichki bozor ulushi ortib, mahalliy ishlab chiqaruvchilarning ulushi 2015-yildagi 42,5 foizdan 2024-yilda 55,7 foizga ko'tarildi. Bu, asosan, kichik biznes subyektlari tomonidan elektron tijorat va ijtimoiy tarmoqlar orqali savdo hajmini kengaytirish, iste'molchilar bilan bevosita muloqot o'rnatish imkoniyatlarining ortishi bilan bog'liq.

Ikkinchiidan, raqobatbardoshlik indeksi 2015-yildagi 35,3 ballidan 2024-yilda 52,5 ballgacha o'sib, viloyat korxonalarida innovatsion faoliyatning faollashganini ko'rsatmoqda. Raqamli texnologiyalarni joriy etish va infratuzilmaning takomillashuvi hududiy iqtisodiyotning raqobat muhitini kuchaytirib, korxonalariga raqamli transformatsiyaga asoslangan strategik ustunlik yaratdi.

Uchinchiidan, iste'molchilar bilan raqamli muloqot darajasi 2015–2024 yillar oralig'ida sezilarli o'sib, internet foydalanuvchilari soni ikki barobarga, korxonalarining ijtimoiy tarmoqlarda faolligi esa uch barobarga oshdi. Bu jarayon iste'molchilar kuchining ortishiga, ya'ni xaridorlarning talabchanligi va tanlov imkoniyatlarining kengayishiga olib keldi. Natijada, korxonalar sifat, narx va brend strategiyasini qayta ko'rib chiqishga majbur bo'ldi.

Mazkur tadqiqot natijalari Surxondaryo viloyatida raqamli marketing strategiyalarini shakllantirish va korxonalar raqobatbardoshligini oshirish jarayonida bir qator ustuvor yo'nalishlarni aniqlash imkonini berdi. Quyida ilmiy asoslangan taklif va amaliy tavsiyalar keltiriladi.

3 Manba: International Telecommunication Union (ITU) hamda Surxondaryo viloyati boshqarma ma'lumotlari asosida muallif hisob-kitoblari

Birinchiidan, raqamli infratuzilmani yanada kuchaytirish zarur. Hududda internet qamrovi darajasini oshirish, tezkor mobil aloqa tarmoqlarini kengaytirish va elektron to'lov tizimlarini modernizatsiya qilish orqali korxonalar uchun onlayn savdo va marketing faoliyatini samarali olib borish imkoniyati yaratiladi. Bu jarayon kichik biznes subyektlari uchun raqamli xizmatlardan foydalanishni osonlashtiradi va ularni ichki hamda tashqi bozorlarda faolroq ishtirok etishga undaydi.

Ikkinchiidan, kichik va o'rta biznes korxonalarini raqamli marketing vositalaridan foydalanishga rag'batlantirish maqsadida maxsus qo'llab-quvvatlash dasturlari joriy etilishi lozim. Masalan, SEO, kontent marketing va elektron tijorat platformalarida faoliyat yuritish bo'yicha treninglar tashkil qilish, soliq imtiyozlari taqdim etish va grant dasturlarini kengaytirish hududiy korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Uchinchiidan, Surxondaryo viloyatining eksport salohiyatini kuchaytirish uchun hududiy brend yaratish muhim. Qishloq xo'jaligi va to'qimachilik mahsulotlarini xalqaro bozorlarda yagona brend ostida targ'ib qilish, ularni ekologik sertifikatlar bilan mustahkamlash hamda raqamli reklama kampaniyalarini tashkil etish viloyat mahsulotlariga yuqori qo'shilgan qiymat qo'shadi.

To'rtinchiidan, innovatsion marketing yondashuvlarini kengaytirish talab etiladi. Big data, sun'iy intellekt va onlayn analitika asosida iste'molchilar xatti-harakatlarini chuqur o'rganish orqali korxonalar aniq bozor segmentatsiyasini amalga oshirishi mumkin. Bu esa nafaqat iste'molchilarning ehtiyojlariga tezkor javob berish, balki uzoq muddatli raqobat ustunligini shakllantirish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. World Economic Forum. (2023). The Global Competitiveness Report 2023. Geneva: World Economic Forum.
2. International Telecommunication Union. (2024). Measuring Digital Development: Facts and Figures 2024. Geneva: International Telecommunication Union.
3. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2024). E-commerce and Development Report 2024. New York: United Nations.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. (2020-yil 5-oktabr). "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash to'g'risida. PQ-4892-son. Toshkent: Prezident qarorlari to'plami.
5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarori. (2022-yil 12-may). 2022–2024-yillarda elektron tijoratni rivojlantirish bo'yicha davlat dasturi. Toshkent: Vazirlar Mahkamasi hujjatlari to'plami.
6. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. (2024). Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlari. Davlat statistika qo'mitasi nashri.
7. Porter, M. E. (1998). Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York: Free Press.
8. Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). Marketing Management (15th ed.). Pearson Education Limited.
9. Chaffey, D., & Ellis-Chadwick, F. (2019). Digital Marketing: Strategy, Implementation and Practice (7th ed.). Pearson Education.
10. Strauss, J., & Frost, R. (2016). E-marketing (7th ed.). Pearson.
11. Wymbs, C. (2011). Digital marketing: The time for a new "academic major" has arrived. Journal of Marketing Education, 33(1), 93–106. SAGE Publications.
12. Ryan, D. (2016). Understanding Digital Marketing: Marketing Strategies for Engaging the Digital Generation (4th ed.). Kogan Page.
13. Tiago, M. T. P. M. B., & Verissimo, J. M. C. (2014). Digital marketing and social media: Why bother? Business Horizons, 57(6), 703–708. Elsevier.
14. Kingsnorth, S. (2019). Digital Marketing Strategy: An Integrated Approach to Online Marketing. Kogan Page.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>